

Methodieken en werkvormen

Scoutingkennis - Theorie Gedachtegoed van Scouting



Maker: Scouting Nederland (Commissie Trainingen en Vorming)

Datum van productie: 2015, aangepast december 2023

Kwalificatiekaart:

Scoutingkennis – Gedachtegoed van Scouting

Leeftijd: Alle leeftijden

Korte inhoud:

Algemene theorie behorende bij Scoutingkennis – Geschiedenis Scouting

Dit is geen officieel document van Scouting Nederland, maar is door Scouting Nederland geselecteerd omdat het een goed voorbeeld is van hoe je zelf met dit onderwerp aan de slag kunt gaan. Hierdoor kan het zijn dat sommige onderdelen van dit document niet geheel overeenkomen met wat Scouting Nederland normaal communiceert.

Scoutingmethode

Geschiedenis Scouting en de betekenis voor nu

Sinds het ontstaan van Scouting staan de ontplooiing en ontwikkeling van het individu centraal. Ook zelfstandigheid, wet en belofte, hulpvaardigheid, het buitenleven en de internationale verbondenheid spelen hierin een grote rol.

De basisideeën van Scouting zijn sinds het begin nauwelijks veranderd:

- Ontplooiing en ontwikkeling van het individu: hierbij staat het jeugdlid centraal. Het jeugdlid ontdekt zichzelf en de wereld om zich heen.
- Groeiende zelfstandigheid en de daarmee gepaard gaande afnemende leiding: het accent ligt hierbij op samenspel, uitgedrukt in gezamenlijke activiteiten. De volwassene is er ter ondersteuning van het jeugdlid.
- Wet en belofte: dit is de richtlijn van hoe we binnen Scouting met elkaar omgaan, onze normen en waarden.
- Kleine eenheden: bij de diverse speltakken wordt ook in subgroepen gespeeld.
- Leren door te doen: bij Scouting leer je veel verschillende dingen. Niet uit een boekje, maar door het zelf te doen. De activiteiten die je onderneemt, zijn afgestemd op de leeftijdsfase.
- Hulpbereidheid en hulpvaardigheid: Scouting dient deze eigenschappen door activiteiten te bevorderen.
- Buitenleven: Scouting is geïnspireerd op en door het buitenleven en de omgeving.

Deze ideeën zijn verder uitgewerkt in de Scoutingmethode, die voor Nederland is verwoord in de spelvisie SCOUTS. Alle Scoutingorganisaties waar ook ter wereld onderschrijven deze Scoutingmethode. Ook de wet en belofte in de verschillende landen omvatten dezelfde elementen: je houdt je aan de wet en je zet jezelf in voor anderen.

Typische Scoutingwaarden zijn samenwerken, respect voor elkaar, plezier en zelfstandigheid. Scouting probeert te anticiperen op relevante maatschappelijke vraagstukken, zoals de aandacht voor kinderen en natuur, het maatschappelijke debat over normen en waarden, burgerschapscompetenties, overgewicht en bewegen, sociale cohesie en leefbaarheid. Daarnaast is er veel ruimte voor persoonlijke ontwikkeling binnen Scouting. Deze ontwikkeling begint vanaf de bevers en loopt door zolang je bij Scouting actief bent. Ook als leidinggevende of bestuurslid leer je nog elke keer bij.

Deze persoonlijke groei komt doordat jeugdleden worden gestimuleerd om zelf aan de slag te gaan en zelf ideeën aan te dragen, ze pionieren bijvoorbeeld zelf een keuken. Dat hoeft niet meteen helemaal goed te gaan, al doende leert men. Binnen Scouting wordt dit proces 'learning by doing' genoemd.

Leren door te doen heeft als doel om je op een natuurlijke manier te ontwikkelen, door eigen ervaringen en niet door een theoretische instructie. Ook is er de mogelijkheid om fouten te maken en hiervan te leren. Het is dus een actieve manier waarop iemand kennis, vaardigheden en houding aanleert. Het is de niet-formele wijze waarop je bij Scouting dingen leert. Leren door te doen stelt ook iedereen in de speltak of ploeg in staat om zich actief met het proces bezig te houden en zelf verantwoordelijkheid te nemen, met de hulp van leeftijdsgenoten en de (bege)leiding.

Al vanaf het begin is er binnen Scouting een duidelijke visie op de rol van volwassenen. Scouting is een jeugdvereniging, waar jongeren activiteiten doen met de steun van volwassenen. De rol van de volwassenen in Scouting is om te stimuleren, te motiveren en begeleiden. Met andere woorden, om ervoor te zorgen dat onze jeugdleden zinvolle activiteiten kunnen doen, die de ontwikkeling van elke individuele scout aanmoedigen en de speltak als geheel te ondersteunen.

Missie en visie Scouting Nederland

Scouting staat voor uitdaging. Kinderen en jongeren besteden hun vrije tijd op een actieve en uitdagende manier in de natuur. Ze hebben plezier met elkaar en leren om samen te werken en respect te hebben voor de ander. Via deze weg ontwikkelen kinderen en jongeren zich tot zelfstandige mensen en krijgen ze de ruimte om te ontdekken en te leren.

De missie van Scouting Nederland is als volgt omschreven:

‘Scouting staat voor uitdaging! Scouting biedt leuke en spannende activiteiten waarmee meiden en jongens worden uitgedaagd zich persoonlijk te ontwikkelen.’

Deze missie is nog steeds gebaseerd op de basisideeën van Scouting.

WAGGGS en WOSM

Scouting Nederland is de grootste jeugd- en jongerenorganisatie van Nederland. De speltakken geven de mogelijkheid om de Scoutingmethode aan te passen aan de leeftijdsfase waarin de kinderen zitten.

Omdat bij Scouting in Nederland jongens en meiden samen spelen, is Scouting Nederland lid van beide wereldbonden: WOSM en WAGGGS.

De World Organisation of the Scout Movement (WOSM, opgericht in 1922) is van oorsprong voor jongens, maar is tegenwoordig voor jongens en meiden. De World Association for Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS, opgericht in 1928) is de wereldbond voor meiden. Er zijn momenteel meer dan 36 miljoen scouts en nog eens 8 miljoen guides, zowel jeugd- als volwassen leden, in 190 landen (waarvan 162 lid van WOSM, 145 lid van WAGGGS en nog 18 aspirant-leden van één van beide organisaties). Al deze scouts delen dezelfde missie en visie.

WAGGGS en WOSM organiseren ook een aantal internationale activiteiten, zoals de Wereld Jamboree en de JOTA (WOSM) en Denkdag (WAGGGS). De awards van Scouting Nederland zijn gebaseerd op materialen van de beide wereldorganisaties. Het is zeker de moeite waard om eens te kijken wat de twee wereldbonden aanbieden aan materialen en ideeën.

Wereldwijd zit er veel verschil tussen Scoutingorganisaties. In Indonesië en Thailand is Scouting onderdeel van het schoolsysteem en in Australië heb je Lone Scouts, die hun opkomsten via de radio hebben en elkaar zelden zien. Daarnaast zijn er verschillen in normen en waarden, zo is er in veel landen bijvoorbeeld nog een strikte scheiding tussen jongens en meiden of is homoseksualiteit onbespreekbaar. In sommige landen is de religieuze oorsprong van Scouting ook nog meer nadrukkelijk aanwezig dan in andere. Sommige landen zullen vinden dat wij een te liberaal en religievrij beleid hebben, terwijl wij hun visie als conservatief beschouwen. Maar alle landen werken vanuit hun maatschappelijke achtergrond aan dezelfde basisideeën om kinderen en jongeren te stimuleren zich te ontwikkelen.